

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนต่างกัน
4. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน
3. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2547 และ
ปีการศึกษา 2548 จำนวน 312 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจรูปแบบการเรียนของนักศึกษาที่ผู้วิจัยได้
สร้างขึ้น ตามแนวของ Grasha และ Reichman ซึ่งใช้วัดรูปแบบการเรียนของนักศึกษา 6 รูปแบบ คือ

1. แบบแข่งขัน (Competitive)
2. แบบร่วมมือ (Collaborative)
3. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance)
4. แบบมีส่วนร่วม (Participant)
5. แบบพึ่งพา (Dependent)
6. แบบอิสระ (Independent)

ในแต่ละรูปแบบจะมีข้อความที่เกี่ยวกับการปฏิบัติที่มีต่อการเรียนวิชาต่าง ๆ โดยทั่วไป
15 ข้อ รวมแบบสำรวจรูปแบบการเรียนทั้งหมดมีข้อความทั้งหมด 90 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
เพื่อขอความร่วมมือจากคณะศึกษาศาสตร์ ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่เป็นประชากร
2. เตรียมการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดเตรียมแบบสำรวจรูปแบบการเรียน
สำหรับนักศึกษาให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาในการเก็บข้อมูลแต่ละครั้ง และวางแผนการเก็บ
ข้อมูลล่วงหน้า
3. ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการให้นักศึกษาทำแบบสำรวจ วิธีการตอบแบบสำรวจก่อน
ดำเนินการเก็บข้อมูล และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบสำรวจรูปแบบการเรียน

4. ตรวจสอบให้คะแนน และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ สรุปและรายงานผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และความตรงตามโครงสร้าง (Construct validity) ของแบบสำรวจรูปแบบการเรียนสำหรับนักศึกษา

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น .836

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนรูปแบบการเรียนทั้ง 6 รูปแบบ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Coefficient) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย โดยใช้การแจกแจงแบบที (t-Distribution)

2.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) ที่มีรูปแบบการเรียนต่างกัน 6 รูปแบบ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of variance)

2.4 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เมื่อต้องการทราบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือมากที่สุด รองลงมาคือ รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม และมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด

2. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ และรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. พบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้แต่ละแบบ ดังนี้ รูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง และรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และรูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา และรูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีรูปแบบการเรียนรู้ต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

5. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 6 รูปแบบ คือ แบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา และแบบอิสระ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .262 และ .217 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ และรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย ทั้งนี้รูปแบบการเรียนรู้ถือเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีผลต่อการเรียนรู้เนื่องจากนักศึกษามีแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะสามารถเรียนได้ดีและได้เนื้อหามากที่สุดถ้าได้แบ่งปันความรู้กับเพื่อน ให้ความร่วมมือกับครูและเพื่อน และชอบการร่วมมือ มองห้องเรียนเป็นแหล่งปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการเรียนรู้

เนื้อหา นักศึกษาที่มีแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีลักษณะการเรียนรู้ โดยต้องการเนื้อหาความรู้จากครูและขอเรียนหนังสือ รับผิดชอบในการค้นคว้าหาความรู้นอกชั้นเรียนเพื่อให้ได้งานที่ดีที่สุด และให้ความร่วมมือกับกลุ่มเมื่อได้รับมอบหมาย (มันทรา ธรรมบุศย์ , 2544 : 13) และเนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ และรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นตัวเชื่อมโยง ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันช่วยเหลือ อธิบายให้ และสอนซึ่งกันและกัน คิดแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความสำเร็จซึ่งกันและกัน (Tenenberg ,1995 and Smith ,1996 อ้างถึงใน ปทีป เมธาคณวุฒิ , 2544 : 14) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2525 : 103-108) พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแบบมีส่วนร่วม สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และสอดคล้องกับพรทิพย์ บุญรอด (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับแบบการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาภาภรณ์ ศิริอาคเนย์ (2532 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาสูง มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงสุด รองลงมาคือ แบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงว่ารูปแบบการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ทั้งนี้ นักศึกษาที่มีนิสัยในการเรียนที่ดี จะมีวิธีการจัดระบบการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทบทวนบทเรียนมาล่วงหน้า ตั้งใจเรียน มีสมาธิ กระตือรือร้นในการเรียน ให้ความร่วมมือกับครูและเพื่อน ก็จะทำให้ศึกษานั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย ในทางตรงกันข้ามถ้านักเรียนมีนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลงด้วย

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้ต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีรูปแบบการเรียนรู้ต่างกัน 6 รูปแบบ คือ แบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา และแบบอิสระ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันและรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม และแบบการเรียนรู้แบบอิสระ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอี่ยมพร อารีรักษ์ (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ มีรูปแบบการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ทั้ง 6 รูปแบบคือ แบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา และแบบอิสระ ในแต่ละแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรรถสิทธิ์ วชิรเมธี (2536 : 57) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีรูปแบบการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ 6 รูปแบบ คือ แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบอิสระ ในแต่ละแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงว่านักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันจึงกล่าวได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น มีองค์ประกอบหลายอย่าง ที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ซึ่งความแตกต่างนี้อาจมาจากตัวผู้เรียนเอง ทั้งทางด้านสติปัญญา ความถนัด ความรู้พื้นฐาน ความสนใจ ทักษะคิดในการเรียน และรวมไปถึงนิสัยในการเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน (บุญโรม สุวรรณพาหุ , 2545 : 72) ดังที่ Klausmier (1961 : 28-29) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย คุณลักษณะของผู้เรียน คุณลักษณะของครูผู้สอน คุณลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการอธิบายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งองค์ประกอบที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนประกอบด้วย ความพร้อมทางสมอง ความพร้อมทางกายภาพ คุณลักษณะทางจิตใจที่รวมความสนใจ ทักษะคิด ค่านิยม ไว้ด้วย

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนต่างกัน จากการศึกษาค้นคว้า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีชั้นปีต่างกัน มีรูปแบบการเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ หทัยรัตน์ เทพสถิต (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา และแบบร่วมมือ อยู่ในระดับมาก รูปแบบการสอนที่อาจารย์ใช้และที่นักศึกษาชอบเป็นแบบผสมกันระหว่างการยึดครูและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รูปแบบดังกล่าวไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสถานศึกษา สำหรับ เอื้อมพร อารีรักษ์ (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีรูปแบบการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ทั้ง 6 รูปแบบ คือ แบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา และแบบอิสระ ในแต่ละแบบไม่แตกต่างกัน และจากผลการวิจัยของ บุญโรม สุวรรณพาหุ (2545 : 71) พบว่า นักศึกษาแพทย์ที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีรูปแบบการเรียนไม่แตกต่างกัน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรรถสิทธิ์ วชิรเมธี (2536 : 57) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรูปแบบการเรียนวิชา

คณิตศาสตร์แบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา และแบบอิสระ แต่ละรูปแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือมากที่สุด รองลงมาคือรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม และมีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงน้อยที่สุด ที่ปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาใช้วิธีการสอนที่เน้นการสอน โดยมีการอภิปรายกลุ่มย่อย เน้นการทำงานเป็นกลุ่มในลักษณะที่ต้องร่วมมือกัน ซึ่งวิธีการเรียนการสอนแบบนี้อาจทำให้นักศึกษาได้รู้ว่าจะสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด ด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความสามารถซึ่งกันและกัน โดยจะให้ความร่วมมือกับอาจารย์และเพื่อน ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสุภัทธา บินตะแพทย์ (2532 : 78-79) กล่าวว่าไว้ว่า บุคคลจะมีพฤติกรรมการเรียนเช่นไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ซึ่งสภาพการเรียนวิธีการจัดการเรียนการสอน ทักษะคิดในการเรียน รวมไปถึงสิ่งแวดล้อม ก็เป็นอิทธิพลหนึ่งของลักษณะการเรียนที่มีผลต่อรูปแบบการเรียนของนักศึกษาและมีความสำคัญในการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแม้จะมีอยู่ในปริมาณน้อย แต่ก็ยังเป็นเหมือนอุปสรรคทางการเรียนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพราะการเรียนลักษณะนี้นักศึกษาจะไม่สนใจเนื้อหาวิชาที่เรียนในชั้นเรียนโดยทั่วไป ไม่ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ และครูผู้สอน นักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนลักษณะนี้ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกรูปแบบในการศึกษาหาความรู้ วิธีการเรียนที่ผู้เรียนสนใจเพื่อเป็นการเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

การจัดระบบการเรียนการสอนมีความสำคัญมากกับความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน และครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดระบบการเรียนการสอน หากครูผู้สอนได้ทำความเข้าใจและศึกษาในเรื่องวิธีการเรียนรู้ หรือรูปแบบการเรียนของผู้เรียนแล้วจะทำให้สามารถจัดระบบการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนของผู้เรียน ดังที่ Flanders and Millman (1981 : 174 อ้างถึงใน อัญชลี หนูรักษ์, 2546 : 11) กล่าวว่าไว้ว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ถ้าครูผู้สอนเอาใจใส่และควบคุมพฤติกรรมการสอนของตนให้เป็นไปในทิศทางที่กำหนดไว้แล้ว ย่อมทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ได้ แม้จะมีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา แต่พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนก็นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่สุด ดังนั้นหากครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนด้วยแล้วก็จะ

ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และรวมทั้งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จทางการเรียนเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ และรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ หรือรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งลักษณะรูปแบบการเรียนดังกล่าวจะต้องส่งเสริมให้นักศึกษามีการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มากที่สุด และต้องให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด มีการศึกษาหาความรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

1.2 สำหรับนักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง และรูปแบบการเรียนแบบพึ่งพานั้น ครูผู้สอนควรให้ความสนใจแก้ปัญหา เพื่อที่จะให้นักศึกษาเกิดรูปแบบการเรียนแบบพึ่งพา และรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงให้น้อยที่สุด โดยพยายามจัดกิจกรรมกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น หรือมีการจัดกิจกรรมกลุ่มมากขึ้นเพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงานด้วยกัน

1.3 จากรูปแบบการเรียนที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานี้ไม่ได้หมายความว่านักศึกษาแต่ละคนจะมีรูปแบบการเรียนเพียงแบบใดแบบหนึ่งเท่านั้นแต่นักศึกษาจะมีรูปแบบการเรียนได้หลายรูปแบบเพียงแต่จะมีแบบใดมากน้อยเท่านั้น ดังนั้นครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนักศึกษา ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ ที่น่าสนใจที่อาจส่งผลต่อรูปแบบการเรียนของนักศึกษา เช่น สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ลักษณะเฉพาะบุคคล รูปแบบการสอนของอาจารย์ บรรยากาศภายในห้องเรียน เป็นต้น เพื่อดูความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการเรียน

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนของนักเรียน หรือนักศึกษาในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 ควรมีการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนแต่ละแบบในกลุ่มตัวแปรต่าง ๆ เช่น ในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มมีรูปแบบการเรียนแบบใด